

II

LES PREDICCIONS METEOROLÒGIQUES

La meteorologia sempre ha estat una ciència popular, però cada vegada està més de moda. És difícil trobar alguna activitat humana que no li reclami algun consell, alguna estadística, la predicció en definitiva. Tant com la meteorologia, i en especial la predicció del temps, progressen aquestes demandes, creixen i en alguns casos arriben a ser exigents, i ací no ens referim ni a l'aviació, ni a la pagesia, ni a la navegació, etc., on aquesta exigència és prou justificada.

Gràcies als mitjans de comunicació, i en especial a la TV, la meteorologia s'ha popularitzat cada cop més. Però això no és nou. Entre els anys 1921-1939, el Servei Meteorològic de Catalunya era ben conegut de tothom, no tant pel seu treball de producció científica, sinó gràcies a les informacions que facilitava a la premsa i a la ràdio. Recordem que el Servei va néixer inspirat en la necessitat de predir el temps. Fontserè organitzà la predicció diària del temps, i fou un dels primers d'Europa que va portar la meteorologia als mitjans de comunicació. A partir del gener de 1927 radiava l'estat i la previsió del temps dos cops al dia a través de l'emissora EAJ 1 Ràdio Barcelona, i a partir del 1929 va ser complementada amb uns consells destinats als pagesos i als pescadors a causa de l'èxit. Des de llavors fins ara la quantitat d'informació meteorològica que es difon als mitjans de comunicació s'ha multiplicat, i en els darrers anys s'han introduït avenços tècnics molt espectaculars. No cal dir que tot això ha estat possible gràcies a les noves tecnologies, com per exemple, els satèl·lits meteorològics, els radars, les xarxes de descàrregues elèctriques, els nous sistemes de comunicació, els superordinadors, etc. Però també és gràcies a la gran quantitat d'observatoris manuals o estacions automàtiques escampades per tot el món, que proporcionen una quantitat de dades inimaginable ara fa no gaire més de vint-i-cinc anys, temps en el qual és difícil de trobar una altra ciència que hagi donat un salt semblant.

No obstant això, també hi ha hagut avenços teòrics, poc o menys coneguts, que han contribuït a la comprensió de diversos processos meteorològics. És a dir, s'han incorporat i se segueixen incorporant nous *models conceptuals*, que són el resultat de la feina que fan els investigadors dels serveis meteorològics, de les universitats, etc. També s'han realitzat models numèrics que permeten fer prediccions fins a deu dies i que, juntament amb els estudis climatològics locals, permeten de millorar la qualitat de les prediccions. D'aquesta manera les tres etapes fonamentals en què se subdivideix la predicció en els serveis meteorològics —diagnòstic, explicació de les diferents estructures presents amb un model conceptual i, final-

ment, predicció d'acord amb un model numèric— s'han anat fent més precises, sense oblidar que la predicció és sempre probabilística —és la proposta d'evolució que sembla més probable—, però que mai ho és en un cent per cent.

Si la predicció és la part més complexa de la meteorologia, és en aquest camp on cal un millor contacte entre les parts involucrades en l'elaboració i transmissió dels pronòstics: predictors, investigadors, observadors, informadors, etc. Recordem que una bona predicció pot perdre la seva validesa si no és ben compresa per l'usuari. Les jornades d'homenatge al doctor Fontserè volen iniciar aquest contacte i l'Associació Catalana de Meteorologia vol impulsar-lo. Enguany, però, ja ha nascut una altra associació que molts esperàvem, l'Associació Catalana d'Observadors de Meteorologia. No hi ha dubte que aquest és un primer pas que ens ha de portar a un clima de treball que ens enriqueixi de coneixements a tots plegats i afavoreixi la unificació de criteris per informar.